

Réamhaisnéis na haimsire

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar réamhaisnéis na haimsire ar ball de chuid TG4. Féach ar an mhír uair amháin. Breac síos i gcúpla abairt conas mar a bheidh an aimsir sna laethanta amach romhainn.

Ceist 2 Féach ar an mhír arís agus déan iarracht an leagan Gaeilge de na focail seo thíos a aimsiú inti. Ansin cuir do chuid freagraí i gcomparáid le cinn an duine in aice leat.

chill factor: _ _ _ _ h

dull: g _ _ _ _ _

brief showers: _ _ _ _ _ í

promised: _ _ _ _ _ _ _

drizzle: b _ _ _ _ _

very cold (skinning): f _ _ _ _ _ _

drizzling rain: s _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Ceist 3 Féach ar an tuairisc don dara huair agus freagair na ceisteanna thíos:

1. Cén cineál aimsire a bheas ann oíche anocht?
2. Cén teocht a bheas ann amárach?
3. Cén cineál gaoithe atá geallta don lá amárach?
4. An mbeidh an aimsir go maith don chéad chúpla lá eile?

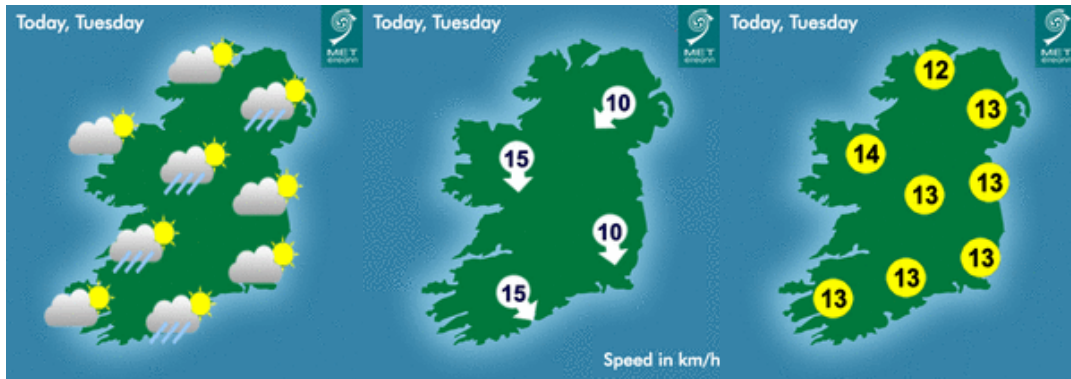
Ceist 4 an ghaoth '*aduidh*'

- (a) Tagann an ghaoth aduidh ón _____?
- (b) Cad iad na cineálacha gaoithe eile a bhíonn ann?
- (c) Cad is brí leis an nathanna cainte seo?

aniar aduidh
aniar aneas
Caith siar é!
Cuireann sé soir mé!

Ceist 5 Anois, ag obair leis an duine in aice leat – déanaigí ransú intinne ar na focail a d'úsáidfidís chun cur síos a dhéanamh ar aimsir mhaith.

Féachaigí ar na pictiúr thíos – déanaigí cur síos ar an aimsir atá ann inniu, Dé Máirt.

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

Cad is breá leat a dhéanamh nuair a bhíonn sé ag cur báistí?
An bagairt é téamh domhanda ar do shaol anois. Más ea, conas?
An síleann tú go bhfuil aimsir na hÉireann ag athrú le cúpla bliain anuas? Conas?
Dá mbeifeá in ann bogadh go dtí aon tír ar domhan, cá rachfá? Cén fáth?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Iarr ar gach beirt plé a dhéanamh ar a bhfuil ar eolas acu faoin scéal.

Ceist 2

chill factor:	goimh
dull:	gruama
brief showers:	múiríní
promised:	geallta
drizzle:	brádán
very cold (skinning):	feannta
drizzling rain:	salachar báistí

Ceist 3

1. Cén cineál aimsire a bheas ann anocht?

Anocht neart múiríní faraor, agus brat gruama báistí os cionn na tíre agus an aimsir is measa sa leath thoir den tír. Anocht ansin an teocht idir 5 chéim agus 10 gcéim Celsius atá geallta, beidh sé gaofar agus goimh fuachta san aer arís anocht agus an ghaoth sin ag séideadh aduaidh os cionn na tíre, geallta feannta go maith.

2. Cén teocht a bheas ann amárach?

Amárach an teocht idir 7 gcéim agus 8 gcéim ar maidin. Ardóidh sé go dtí, b'fhéidir, trí chéim déag Celsius tráthnóna. Ní mórán é sin ach ar a laghad ní bheidh pioc gaoithe ann.

3. Cén cineál gaoithe atá geallta don lá amárach?

Gaoth fheannta ag séideadh trasna na tíre le cósta ach go háirithe, ach lá go maith istigh i lár tíre.

4. An mbeidh an aimsir go maith don chéad chúpla lá eile?

Tá sé geallta scamallach go maith ar feadh an chéad chúpla lá eile, agus neart salachar báistí agus go deimhin san oíche amárach beidh brat trom báistí ag teacht os cionn na tíre agus á lorg ó cheann ceann na tíre Déardaoin agus an drochaimsir geallta.

Ceist 4

(a) Tagann an ghaoth aduaidh ón **tuaisceart**.

(b) Na cineálacha gaoithe eile – an ghaoth aniar aduaidh, aniar aneas, aniar, anoir, aneas, anoir aneas, anoir aduaidh.

(c) aniar aduaidh – tháinig sé aniar aduaidh orm – it surprised me
aniar aneas – tháinig sé aniar aneas orm – it surprised me

Caith siar é! – throw it back, drink it up.

Cuireann sé soir mé! – it really annoys me.

Ceist 5

Tabhair cúpla nóiméad do gach beirt a machnamh a dhéanamh ar an stór focal a bhaineann le cur síos a dhéanamh ar aimsir mhaith ar dtús. Ansin, iarr orthu cur síos a dhéanamh ar an aimsir sna pictiúir.

Ceist 6

Lig dóibh na ceisteanna a phlé i ngrúpaí nó le chéile.

Aoife Ní Thuairisg

Tá muid ag tosú amach anseo leis an aimsir inniu i mBaile na hAbhann. Ar maidin bhí goimh fhuachta san aer, bhí sé gruama, chonaic muid múiríní báistí. Ach ansin, níos deireanaí tráthnóna d'fheabhsaigh sé agus d'éirigh sé níos gile agus an aimsir i bhfad níos deise an taobh seo tíre.

Anois, díreoidh muid isteach ar chúrsaí aimsire a bhfuil geallta anocht agus amárach. Anocht neart múiríní faraor agus brat gruama báistí os cionn na tíre agus an aimsir is measa sa leath thoir den tír agus corrmhúr ar fáil le cósta thiar na tíre moch ar maidin amárach agus ansin amach sa lá é geallta gruama go maith agus b'fhéidir corrmhúr trom in áiteanna ach neart brádán agus salachar báistí geallta tráthnóna amárach.

San oíche amárach ansin, bhuel, ag tosú amach tirim agus beagáinín scamallach le cósta thiar na tíre ach brat báistí ag teacht isteach le cósta an iarthair tráthnóna amárach agus fágfaidh sé sin drochaimsir againn trasna na tíre.

Anocht ansin an teocht idir 5 chéim agus 10 gcéim Celsius atá geallta, beidh sé gaofar agus goimh fhuachta san aer arís anocht agus an ghaoth sin ag séideadh aduaidh os cionn na tíre, geallta feannta go maith.

Amárach an teocht idir 7 gcéim agus 8 gcéim ar maidin. Ardóidh sé go dtí b'fhéidir trí chéim déag Celsius tráthnóna. Ní mórán é sin ach ar a laghad ní bheidh pioc gaoithe ann.

Agus ansin san oíche amárach idir 6 chéim agus 9 gcéim Celsius atá geallta ach an teocht ag titim b'fhéidir beagáinín níos ísle istigh i lár tíre, idir 3 chéim agus 4 chéim Celsius. Mar sin beidh sé sách fuar san oíche amárach.

Amárach ag an meán lae mar sin an teocht idir 7 gcéim agus 10 nó dhá chéim déag Celsius. Múiríní báistí geallta le cósta agus gaoth fheannta ag séideadh trasna na tíre le cósta ach go háirithe ach lá go maith istigh i lár tíre. Sin agaibh tuar na haimsire agus faraor ní dea-scéala é ach tá sé geallta scamallach go maith ar feadh an chéad chúpla lá eile, agus neart salachar báistí agus go deimhin san oíche amárach beidh brat trom báistí ag teacht os cionn na tíre agus á lorg ó cheann ceann na tíre Déardaoin agus drochaimsir geallta. Sin agaibh tuar na haimsire, tá tuilleadh eolais le féil ar an suíomh idirlín ag TG4.ie.